

SINFÓNÍUHLJÓMSVEIT
ÍSLANDS

Daníel og Debussy

26. nóvember 2015

MENNTA- OG
MENNINGARMÁLARÁÐUNEYTIÐ

Reykjavíkurborg

Vinsamlegast hafið slökkt á farsímum meðan á tónleikum stendur.

Tónleikagestir eru beðnir um að klappa aðeins í lok tónverka.

Tónleikarnir eru í beinni útsendingu á Rás 1 og verða aðgengilegir í Sarpinum í tvær vikur.

Tónleikarnir eru sendir út beint í Sjónvarpi Símans og eru aðgengilegir notendum þess í tvær vikur.

Ljóðabýðingar eru á bls. 11.

Hlé er u.þ.b. 20 mínútur.

Áætluð timalengd verka:

Forleikur: 10'00"

Lontano: 12'30"

Kindertotenlieder: 25'00"

Collider: 16'00"

La mer: 25'00"

Mynd á kápu:

Nicola Lolli, 1. konsertmeistari, Una Sveinbjarnardóttir, 3. konsertmeistari.

© Ari Magg

Aðalstyrktaraðili:

GAMMA

@icelandsymphony #sinfó www.sinfonia.is

Daníel og Debussy

Tónleikar í Eldborg 26. nóvember 2015 » 19:30

Daníel Bjarnason hljómsveitarstjóri
Ólafur Kjartan Sigurðarson einsöngvari

Fyrstu tvö verkin á efnisskránni verða leikin sem ein heild, án hlés.

Claude Debussy *Prélude à l'après-midi d'un faune (1892–1894)*

György Ligeti *Lontano (1967)*

Gustav Mahler *Kindertotenlieder (1901–1904)*
Nun will die Sonn' so hell aufgeh'n
Nun seh' ich wohl, warum so dunkle Flammen
Wenn dein Mütterlein
Oft denk' ich, sie sind nur ausgegangen!
In diesem Wetter, in diesem Braus

Hlé

Daníel Bjarnason *Collider (2015) (frumflutningur á Íslandi)*

Claude Debussy *La mer (1903–1905)*
De l'aube à midi sur la mer
Jeux de vagues
Dialogue du vent et de la mer

Daníel Bjarnason

hljómsveitarstjóri

 @DanielBjarnason

Daníel Bjarnason lauk burtfararprófi í píanóleik frá Tónlistarskóla FÍH vorið 2000. Sama ár hóf hann nám í tónsmíðum og hljómsveitarstjórn við Tónlistarskólann í Reykjavík og lauk þaðan prófi í hvoru tveggja vorið 2003. Daníel stundaði framhaldsnám í hljómsveitarstjórn við Tónlistarháskólann í Freiburg í Þýskalandi frá 2004-2007 og lauk þaðan prófi með hæstu einkunn.

Daníel hefur unnið með og fengið verk sín flutt af fjölda hljómsveita og má þar m.a. nefna Los Angeles Philharmonic, New York Philharmonic, Toronto Symphony Orchestra, Melbourne Symphony Orchestra, BBC Scottish Symphony Orchestra, Residentie Orkest, Ulster Orchestra, Winnipeg Symphony Orchestra, Adelaide Symphony Orchestra, Britten Sinfonia og Sinfonietta Cracovia auk Hljómsveitar Íslensku óperunnar og Sinfóníuhljómsveitar Íslands. Einnig hefur hann starfað með fjölmörgum stjórnendum svo sem Gustavo Dudamel, James Conlon, John Adams, André de Ridder, Ilan Volkov og Alexander Mickelthwate auk þess að eiga samstarf við ýmsar hljómsveitir á borð við Sigurrós, Hjaltalín og Efterklang. Daníel hefur einnig stjórnað sýningum Íslensku óperunnar á *Ástardrykknum*, *Rigoletto*, *Töfraflautunni* og *La bohème*.

Daníel hefur gefið út þrjár plötur hjá plötufyrirtækinu Bedroom Community: *Processions* (2010), *Solaris* (2012) og *Over Light Earth* (2013). Daníel hefur hlotið fjölda viðurkenninga og verðlauna m.a. Íslensku tónlistarverðlaunin, Edduverðlaunin, Kraumsverðlaunin og styrk úr minningarsjóði Kristjáns Eldjárns.

Daníel Bjarnason er staðarlistamaður Sinfóníuhljómsveitar Íslands og gegnir sem slíkur margþættu hlutverki bæði sem hljómsveitarstjóri og tónskáld, ásamt því að sitja í verkefna-valsnefnd hljómsveitarinnar og stýra tónskáldastofu.

Ólafur Kjartan Sigurðarson

einsöngvari

 @OliSigurdarson

Ólafur Kjartan stundaði nám við Söngskólann í Reykjavík hjá Guðmundi Jónssyni og Ólafi Vigni Albertssyni og síðar framhaldsnám við Royal Academy of Music í London og The Royal Scottish Academy of Music and Drama í Glasgow, en þaðan útskrifaðist hann árið 1998. Ólafur var fastráðinn söngvari við Íslensku óperuna 2001–2004 en meðal hlutverka hans þar voru Scarpia í *Tosca*, Macbeth í samnefndri óperu Verdis, Fígaró í *Brúðkaupi Fígarós* eftir Mozart og *Rakaranum frá Sevilla* eftir Rossini, Schaunard í *La bohème* eftir Puccini og Tarkvíníus í *Lúkretía svívirt* eftir Britten.

Undanfarin ár hefur Ólafur Kjartan búið og starfað á meginlandi Evrópu og verið einn af aðalsöngvurum óperuhússins í Saarbrücken frá árinu 2008. Hlutverkalisti hans er langur og fjölbreyttur en barítónhlutverk Verdis, Puccinis og Wagners þó mest áberandi, þar á meðal Macbeth, Iago, Renato, Falstaff, Scarpia, Klingsor, Hollendingurinn fljúgandi og síðast en ekki síst Rigoletto en fyrir túlkun sína á því hlutverki hlaut hann íslensku Grímuverðlaunin og áhorfendaverðlaun Opera Holland Park í London. Þá var hann valinn söngvari ársins við óperuna í Saarbrücken fyrir túlkun sína á Jóhannesi skírara í óperu Richards Strauss *Salome*.

Í september síðastliðnum söng Ólafur Kjartan barítónhlutverkið í 9. símfóníu Beethovens við opnun nýrrar tónleikahallar í Lugano undir stjórn Vladimirs Ashkenazy og endurtekur leikinn á tónleikaferðalagi um Japan með Fílharmóníuhljómsveitinni í Stuttgart. Af óperuhlutverkum framundan má nefna Der Wanderer í *Siegfried* með Fílharmóníunni í Dortmund, Rigoletto, Balstrode (*Peter Grimes*) og Falstaff við óperuna í Saarbrücken og Hollendingurinn fljúgandi við Finnsku þjóðaróperuna í Helsinki.

Claude Debussy

Prélude à l'après-midi d'un faune

Claude-Achille Debussy (1862–1918) var vegna óvenjulegra hæfileika sinna tekinn inn í tónlistarháskólann í París aðeins tíu ára gamall og stundaði hann þar nám næstu ellefu árin en meðal kennara hans var César Franck. Sumrin 1880–1882 var hann í þjónustu hinnar dularfullu velgjörðarkonu Tsjajkovskíjs, Nadezhu von Meck, og ferðaðist með henni víðsvegar um Evrópu. Starf hans fólst meðal annars í því að spila með henni fjórhent, kenna börnum hennar á píanó og koma fram á einkatónleikum hennar. Árin 1884–85 dvaldi Debussy í Róm sem handhafi Prix de Rome verðlaunanna og 1888 og 89 heimsótti hann Wagner-hátíðina í Bayreuth. Á heimssýningunni í París árið 1889 heyrði hann fyrst, og hreifst af gamelan-tónlistinni frá Jövu, en þau kynni áttu eftir að hafa mikil áhrif á tónsköpun hans.

Líkt og mörg tónskáld fyrr og síðar sótti Debussy innblástur í ljóð og átti hann mörg ljóðskáld að vinum. Einn þeirra var Stephane Mallarmé. Hreifst Debussy af ljóði hans *L'après-midi d'un faune* og ákvað að semja eftir því hljómsveitarverk í þremur þáttum: Prélude, Interlude og Paraphrase finale. Hann lauk við forleikinn árið 1894 og lét þar staðar numið.

Tónlistin á Íslandi

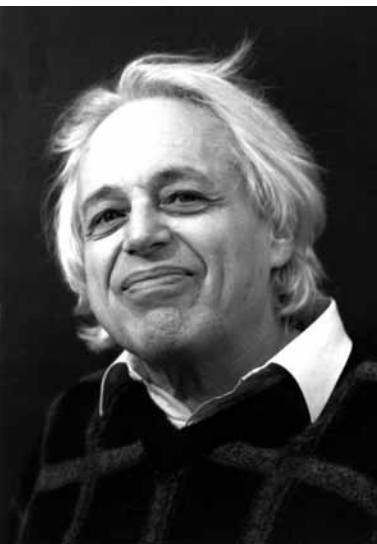
Forleikurinn að Síðdegi skógarpúkans heyrðist fyrst á tónleikum Sinfóníunnar í Þjóðleikhúsinu 22. apríl 1955. Í dagblaðinu Vísi gaf að lesa eftirfarandi: „Tónleikarnir voru hinir eftirminnilegustu, og má segja, að þeir hafi markað nýtt spor framávið í tónmenntun okkar Íslendinga, þar eð þetta var í fyrsta sinn sem harpa er notuð á sinfóníutónleikum hér.“ Síðan þessi merki atburður gerðist, hefur verkið heyrst sjö sinnum í meðförum hljómsveitarinnar, síðast í Háskólabíói vorið 2007.

Í ljóði sínu dregur Mallarmé upp myndir af skógarpúka í líki guðsins Pan sem heillandi skógardísir vekja af síðdegis-blundinum. Sólóflautan, rödd skógarpúkans, byrjar verkið og er áberandi allt til enda, umvafin litríkum tónvef Debussys. Átti verkið eftir að marka tímamót í vestrænni tónlistarsögu og hafa djúp áhrif á næstu kynslóðir tónskálda.

Prélude à l'après-midi d'un faune var frumflutt í París 22. desember 1894. Debussy var viðstaddur æfingarnar og breytti og bætti fram á síðustu stundu. Á tónleikunum voru áheyrndur í fyrstu hikandi en í lokin var hrifningin slík, að hljómsveitin varð að endurtaka flutninginn.

Geörgy Ligeti

Lontano

Úr impressjónistískum hljóðheimi Debussys fer hljómsveitin án hlés beint inn í tónheim Ligetis sem margir tengja við spennu eða alheimsvíðáttuna en kvikmyndaleikstjórinn Stanley Kubrick notaði hluta af *Lontano* í hryllingsmyndinni *The Shining* og *Atmosphères* hljómaði í heild sinni í mynd Kubricks *A Space Odyssey*. Þá heyrðist *Lontano* í sálfræðitrylli Martins Scorsese *Shutter Island*.

Lontano er dulúðug og draumkennd tónsmíð þar sem sýnir birtast, renna hratt saman og hverfa á vit nýrra. Tónmálið er einkar skýrt og tónsvið hljómsveitarinnar nýtt til hins ítrasta í tónvefnum sem á stundum er hrjúfur en oftár mildur og þenkjandi.

Geörgy Sándor Ligeti (1923–2006) sem var af ungverskum gyðingættum, fæddist í bænum Dicsöszentmárton í héraðinu Transsylvaníu í Mið-Rúmeníu sem áður var hluti af Ungverjalandi. Sex ára gamall flutti hann ásamt fjölskyldu sinni til borgarinnar Cluj þar þar sem hann hlaut sína fyrstu tónlistarmenntun. Í heimsstyrjöldinni síðari missti hann nánustu ættmenni sín utan móðurina. Eftir lok stríðsins flutti hann til Búdapest og lauk prófi frá Franz Liszt-tónlistarháskólanum árið 1949. Stuttu síðar gerðist hann kennari í hljómfræði, kontrapunkti og tónlistargreiningu við sama skóla. Skömmu eftir uppreisnina í Ungverjalandi árið 1956, flúði hann til Austurríkis en fór fljótlega til Kölnar þar sem hann kynntist Karlheinz Stockhausen og Gottfried Michael König sem á þessum tíma einbeittu sér að raftónlist. Þá sótti hann einnig sumarnámskeiðin fyrir nútímatónlist í Darmstadt.

Frá 1960 fóru verk Ligetis að njóta athygli og virðingar og eru þekktustu verk hans frá þessum tíma *Apparitions* (1958–59), *Atmosphères* (1961), *Lontano* (1967) og ópera hans *Le Grand Macabre* (1978). Meðal annarra þekkra hljómsveitarverka hans eru píanókonsertinn (1988) og fiðlukonsertinn (1993).

Tónlistin á Íslandi

Hljómsveitarverk Ligetis, Lontano, hefur ekki áður heyrst á tónleikum Sinfóníuhljómsveitar Íslands.

Reyndar var ný öld runnin upp þegar hljómsveitin tókst fyrst á við verk ungverska meistarans en það var í maí árið 2000 þegar fiðlukonsert hans var fluttur í Háskólabíói.

*Fimm árum síðar hljómaði San Francisco Polyphony á sama stað og öðrum fimm árum seinna Concert Românesc. Árið 2011 stjórnaði Daníel Bjarnason einu frægasta verki Ligetis *Atmosphères* en síðast hljómaði píanókonsert hans í Hörpu í júní síðastliðins árs.*

Gustav Mahler

Kindertotenlieder

Tónlistin á Íslandi

Kindertotenlieder Mahlers

hljómuðu í fyrsta sinn á tónleikum

Sinfóníuhljómsveitar Íslands í

Háskólabíói 28. október 1965.

Einsöngvari var gríska söngkonan

Yannula Pappas en Bodhan

Wodiczko hélt um tónsprotann. Næst

heyrðist verkið í ársbyrjun 1982 og fór

norska mezzosópransöngkonan Edith

Thallaug með einsöngshlutverkið

undir stjórn Gilberts Levine. Árið

1997 var komið að pólsk-íslensku

söngkonunni Alinu Dubik sem túlkaði

söngvana með landa sinn Antoni

Wit sér til fulltingis. Síðast heyrðust

Barnadauðasöngvar Mahlers í

Háskólabíói vorið 2004 í meðförum

Ólafs Kjartans Sigurðarsonar

en Rumon Gamba stjórnaði

flutningnum.

Gustav Mahler (1860–1911) hóf að semja *Kindertotenlieder* sumarið 1901 eftir að hafa gengið í gegnum alvarleg veikindi sem drógu hann nærri til dauða. Vegna mikilla anna sem hljómsveitarstjóri sinnti Mahler tónsköpun sinni á sumrin og varð þetta sumar honum einkar drjúgt þar sem hann lauk við fyrsta, þriðja og fjórða kafla *Barnadauðasöngvanna* og tvo kafla fimmtu sinfóníunnar. Ljóðin tvö sem eftir voru tónsetti Mahler sumarið 1904 og var verkið frumflutt 29. janúar árið 1905.

Ljóðin fimm valdi Mahler úr safni 428 ljóða sem þýska skáldið og þýðandinn Friedrich Rückert (1788–1866) orti á árunum 1833–34 eftir dauða tveggja barna sinna af tíu úr skarlatssótt. Sjálfur hafði Mahler ekki farið varhluta af dauðanum og sorginni því að hann missti sex af ellefu systkinum sínum á barnsaldri, þar á meðal yngri bróður sinn Ernst árið 1874 en dauði hans snerti hann einkar djúpt. Mahler átti samt eftir að upplifa annan og meiri harm. Hann hafði giftst Ölmú Schindler árið 1902 og eignast með henni dótturina Maríu Önnu í nóvember sama ár. Hún dó, líkt og börn Rückerts, úr skarlatssótt árið 1907.

Ljóðaval Mahlers segir okkur heilmikið um hugarfar hans og staðfasta trú á líf eftir dauðann. Tónlistin talar líka sínu máli því að í lögnum fimm, sem Mahler skipaði að skyldu vera flutt sem ein heild án truflunar, leitar hún til ljóssins, frá d-moll fyrsta kafans til kyrrláts D-dúr lokahljómsins. Í eftirspili sellóanna eftir síðasta erindi 5. ljóðsins, hljómar aðalstef lokakafla 3. sinfóníunnar sem Mahler titlaði „Það sem ástin segir mér“.

„Þetta er á tónmáli síðasta orð *Barnadauðasöngvanna*: Dauðinn er vissulega völdugur, máttugri en hann er samt kærleikurinn.“

Daníel Bjarnason

Collider

Tónlistin á Íslandi

Daníel Bjarnason stjórnar nú íslenskum frumflutningi á hljómsveitarverki sínu *Collider*. Fyrsta verk hans sem heyrðist á tónleikum Sinfóníuhljómsveitarinnar var Píanókoncertinn sem fluttur var á Myrkum Músíkdögum 12. febrúar árið 2009 og þreytti Daníel á þessum tónleikum frumraun sína á stjórnendapalli Sinfóníuhljómsveitarinnar. Síðan þá hefur Daníel stjórnað hljómsveitinni árlega og túlkað fjölbreytilegustu verk tónlistarsögunnar, þar á meðal sín eigin verk *Emergence* og *Processions* (2011), *The Isle is full of noises* (2014) og *Blow Bright* (2014 og 2015).

Hljómsveitarverkið *Collider* var pantað af Sinfóníuhljómsveit Cincinnati og Sinfóníuhljómsveit Íslands og frumflutt 14. mars síðastliðinn í Cincinnati undir stjórn franska hljómsveitarstjórans Louis Langrée. Verkið er í einum kafla og dregur nafn sitt af Large Haldron Collider sameindahraðlinum í evrópsku kjarnorkurannsóknarstöðinni Cern í Sviss. Verkið hlaut einróma lof gagnrýnenda og fara hér á eftir glefsur úr tveimur greinum.

Á cincinnati.com birtist þetta: „*Collider* eftir Bjarnason fyrir fullskipaða hljómsveit sem var pantað fyrir hátíðina (MusicNOW Festival), dró mörkin á nýstárlegan máta. Hann sótti innblástur í öreindahraðla og þurfti ekki eðlisfræðimenntun til að heyra hvernig hann lýsir hlutum eins og árekstri öreinda og hröðun. Útkoman var heillandi ferðalag í tíma og rúmi. Verkið hófst á forneskjulegum drunum í bössum og básúnum og vikkaði í samfellu af löngum, lítið eitt ómstríðum tónum. Tímalaust yfirbragðið var rofið með stuttum, ljóðrænum innkomum sólófiðlunnar, píanósins og hörpunnar. Á einum stað þutu mótíf gegnum hljómsveitina líkt og neistaflug. Á öðrum stað lá leiðin í gegnum hægfara mistur þegar sólóklarínettan upphóf angurværan söng sem síðan hætti. Þetta er vel unnið, hugmyndaríkt verk sem gæti átt líf eftir þennan flutning. Áhorfendur risu úr sætum og fögnuðu tónskáldinu sem hafði komið fljúgandi frá heimkynnum sínum á Íslandi.“

JPLund hjá worldpress.com skrifaði m.a. eftirfarandi: „Verkið krefst risastórrar hljómsveitar. Það hefst djúpt niðri þar sem bassahljóðfærin bregða upp trúverðugri mynd af risavöxnu umfangi vélarinnar. Þessi tilfinning fyrir stærð hélt áfram, studd af fjölda annarra hljóðfæra og öðru hvoru brá fyrir fínlegri birtu. Tónlistin flæðir þannig að auðvelt er að fylgja henni við fyrstu heyrn en samt veit ég að í henni leynast gersemar sem verðskulda aðra hlustun. Ég naut þess gríðarlega að heyra verkið - einu vonbrigðin voru hversu fljótt það endaði.“

Claude Debussy

La mer (Hafið)

Debussy sótti innblástur sinn ekki einungis í ljóð, heldur nærðist sköpunarkraftur hans einnig á góðri myndlist. Í heimsókn sinni til London árið 1902 skoðaði hann meðal annars málverk hins víðkunna breska listmálara J. M. Williams Turner sem var þekktur fyrir málverk sín af hafinu. Hann dáði einnig japanska myndlistarmanninn Katsushika Hokusai og krafðist þess að hluti af listaverki hans *Aldan mikla hjá Kanagawa* prýddi forsíðu raddskrárinnar af *La mer* þegar hún var fyrst prentuð. Sjálfur sagðist hann unna myndlist jafn mikið og tónlistinni.

Upphafskafllann samdi Debussy í Búrgundarhéraðinu þar sem langt er til næstu strandar og sagði Debussy í bréfi til vinar síns að hann ætti ótal minningar um hafið sem væru meira virði en raunveruleikinn sem legðu of þungar byrðar á ímyndunaraflíð. Verkinu lauk hann aftur á móti við hafið, á Grand Hotel Eastborn, Englandsmegin við Ermasundið.

Ólíkt frumflutningnum á *Síðdegi skógarpúkans* tæpum ellefu árum áður gekk fyrsti flutningur *La mer* í október 1905 vægast sagt illa. Hljóðfærалеikararnir í Lamoureux-hljómsveitinni voru frá fyrstu æfingu neikvæðir og varð flutningurinn sem og viðbrögð áheyrenda eftir því. 19. janúar 1908 stjórnaði Debussy hljómsveit í fyrsta sinn opinberlega og var *La mer* meðal annarra verka á efnisskránni. Í þetta sinn var verkinu tekið með kostum og kynjum og má segja að flutningurinn hafi valdið straumhvörfum í lífi Debussys.

Verkið er afar myndrænt og segir yfirskrift kaflanna í raun allt sem segja þarf. Fyrsti þátturinn ber yfirskriftina *Frá dagrenningu til miðdegis á hafinu*, annar þátturinn nefnist *Ölduleikur* og sá þriðji *Samræður vindsins og hafsins*.

Hafið, þrjár sinfónískar skissur fyrir hljómsveit er frumlegasta hljómsveitarverk Debussys og um leið eitt merkasta tónverk 20. aldarinnar.

Sigurður Ingvi Snorrason

Tónlistin á Íslandi

Það var bandaríski

hljómsveitarstjórinn George Cleve sem stjórnaði hljómsveitinni þegar

hún flutti *La mer* eftir Debussy

í fyrsta sinn 4. nóvember árið

1971. Næstu fjögur skiptin voru

það aðalhljómsveitarstjórar

Sinfóníuhljómsveitar Íslands sem

túlkuðu verkið, Jean-Pierre Jacquillat

1980, Petri Sakari 1989, Osmo

Vänskä 1995, og Rumon Gamba

2002. Þá stjórnaði James Gaffigan

Hafinu árið 2008 og George

Benjamin 2014. Síðast en ekki síst lék

Ungsveit Sinfóníunnar verkið haustið

2013 undir stjórn Petris Sakari.

Kindertotenlieder

1. Nun will die Sonn' so hell aufgeh'n

Nun will die Sonn' so hell aufgeh'n,
Als sei kein Unglück die Nacht gescheh'n!

Das Unglück geschah nur mir allein!
Die Sonne, sie scheint allgemein!

Du mußt nicht die Nacht in dir verschränken,
Mußt sie ins ew'ge Licht versenken!

Ein Lämplein verlosch in meinem Zelt!
Heil sei dem Freudenlicht der Welt!

2. Nun seh' ich wohl, warum so dunkle Flammen

Nun seh' ich wohl, warum so dunkle Flammen
Ihr sprühtet mir in manchem Augenblicke.
O Augen! Gleichsam, um voll in einem Blicke
Zu drängen eure ganze Macht zusammen.

Doch ahnt' ich nicht, weil Nebel mich
umschwammen,
Gewoben vom verblendenden Geschiecke,
Daß sich der Strahl bereits zur Heimkehr schicke,
Dorthin, von wannen alle Strahlen stammen.

Ihr wolltet mir mit eurem Leuchten sagen:
Wir möchten nah dir bleiben gerne!
Doch ist uns das vom Schicksal abgeschlagen.

Sieh' uns nur an, denn bald sind wir dir ferne!
Was dir nur Augen sind in diesen Tagen:
In künft'gen Nächten sind es dir nur Sterne.

Barnadaudasöngvar

1. Nú ætlar sólin að renna upp svona björt

Nú ætlar sólin að renna upp svona björt,
eins og ekkert slys hafi komið fyrir í nótt!

Slysið kom fyrir mig einan!
Sólin, hún skín fyrir alla!

Þú mátt ekki loka nóttina inni í þér,
þú verður að sökkva henni í eilíft ljósið!

Lítill lampi slokknaði í tjaldirinu mínu!
Heill sé gleðiljósi veraldarinnar!

2. Nú sé ég vel hvers vegna þið sindruðuð

Nú sé ég vel hvers vegna þið sindruðuð
svo dökkum logum til mín marga örstund,
ó augu! Rétt eins og þið vilduð þrýsta saman
öllum ykkar krafti í einu tilliti.

Þó grunaði mig ekki, því að þokur sveimuðu
umhverfis mig,
ofnar af blindandi örlögum,
að geislinn væri þegar ferðbúinn heim á leið,
þangað, þaðan sem allir geislar koma.

Þið vilduð segja mér með ljóma ykkar:
Við viljum gjarnan vera nálægt þér!
En örlögin neituðu okkur þess.

Líttu á okkur, bráðum verðum við langt í burtu!
Það sem þér finnst vera augu þessa dagana
verða um komandi nætur einungis stjörnur.

3. Wenn dein Mütterlein

Wenn dein Mütterlein
Tritt zur Tür herein,
Und den Kopf ich drehe,
Ihr entgegen sehe,
Fällt auf ihr Gesicht
Erst der Blick mir nicht,
Sondern auf die Stelle,
Näher nach der Schwelle,
Dort, wo würde dein
Lieb Gesichtchen sein,
Wenn du freudenhelle
Trätest mit herein,
Wie sonst, mein Töchterlein.

Wenn dein Mütterlein
Tritt zur Tür herein,
Mit der Kerze Schimmer,
Ist es mir, als immer
Kämst du mit herein,
Huschtst hinterdrein,
Als wie sonst ins Zimmer!
O du, des Vaters Zelle,
Ach, zu schnelle
Erlösch'ner Freudenschein!

4. Oft denk' ich, sie sind nur ausgegangen!

Oft denk' ich, sie sind nur ausgegangen!
Bald werden sie wieder nach Hause gelangen!
Der Tag ist schön! O sei nicht bang!
Sie machen nur einen weiten Gang!

Jawohl, sie sind nur ausgegangen
Und werden jetzt nach Hause gelangen!
O, sei nicht bang, der Tag is schön!
Sie machen nur den Gang zu jenen Höh'n!

Sie sind uns nur vorausgegangen
Und werden nicht wieder nach Hause verlangen!
Wir holen sie ein auf jenen Höh'n
Im Sonnenschein! Der Tag is schön
auf jenen Höh'n!

3. Þegar móðir þín

Þegar móðir þín
kemur inn um dyrnar,
og ég lít við
til að horfa á hana;
þá fellur fyrsta augnatillit mitt
ekki á andlit hennar,
heldur á staðinn,
nær þröskuldinum,
þar sem ljúfa
andlitið þitt væri,
ef þú kæmir gleðibjört
með henni inn,
eins og venjulega, dóttir mín litla.

Þegar móðir þín
kemur inn um dyrnar
með kertaskímuna,
þá finnst mér alltaf
að þú komir með henni inn,
skjótist á eftir henni,
eins og venjulega inn í herbergið!
Ó þú gleðibjarmi
í klefa föður þíns,
sem slokknadir alltof fljótt!

4. Oft finnst mér þau hafi bara farið út!

Oft finnst mér þau hafi bara farið út!
og komi bráðum aftur heim!
Dagurinn er fagur! Óttastu ekki!
Þau eru bara farin í langa gönguferð!

Já, þau hafa bara farið eitthvað út,
og koma núna aftur heim!
Óttastu ekki, dagurinn er fagur!
Þau eru bara að ganga þarna upp í hæðirnar!

Þau eru farin þangað á undan okkur
og þau langar ekki að koma aftur heim!
Við göngum þau uppi þarna uppi í hæðunum!
Í sólskininu! Dagurinn er fagur
uppi í hæðunum!

5. In diesem Wetter, in diesem Braus

In diesem Wetter, in diesem Braus,
Nie hätt' ich gesendet die Kinder hinaus;
Man hat sie hinaus getragen,
Ich durfte nichts dazu sagen!

In diesem Wetter, in diesem Saus,
Nie hätt' ich gelassen die Kinder hinaus,
Ich fürchtete sie erkranken;
Das sind nun eitle Gedanken.

In diesem Wetter, in diesem Graus,
Nie hätt' ich gelassen die Kinder hinaus;
Ich sorgte, sie stürben morgen;
Das ist nun nicht zu besorgen.

In diesem Wetter, in diesem Saus, in diesem Braus,
Sie ruh'n als wie in der Mutter Haus,
Von keinem Sturm erschreckt,
Von Gottes Hand bedeckt.

Friedrich Rückert

5. Í þessu veðri, í þessum vindgný

Í þessu veðri, í þessum vindgný,
hefði ég aldrei sent börnin út;
þau voru borin út,
ég hafði ekkert um það að segja!

Í þessu veðri, í þessu vindgnauði,
hefði ég aldrei hleypt börnunum út,
ég hefði óttast að þau yrðu veik,
það eru nú fánýtar hugsanir.

Í þessu veðri, í þessum skelfilega vindi,
hefði ég aldrei leyft börnunum að fara út;
ég hefði óttast að þau dæju á morgun,
nú þarf ekki að standa stuggur af því.

Í þessu veðri, í þessu gnauði, í þessum gný,
hvílast þau eins og í húsi móður sinnar,
enginn stormur hræðir þau,
en hönd guðs er breidd yfir þau.

Reynir Axelsson þýddi

Á döfinni

Vínartónleikar 7.-9. jan 2016

Vínartónleikar Sinfóníuhljómsveitar Íslands hafa um árabil verið allra vinsælustu og fjölsóttustu tónleikar hljómsveitarinnar. Nokkur af dýrustu djásnum valsakónsins Johanns Strauss prýða efnisskrá fyrstu tónleika ársins sem hefjast á forleiknum að *Leðurblokunni* og lýkur á *Dónárvalsinum*. Inn á milli heyrast fleiri fagrir valsar, marsar og polkar að ógleymdum Vínarljóðum, aríum og dúettum sem allir þekkja. Guðrún Ingimarsdóttir sópransöngkona hefur undanfarin ár búið í Þýskalandi og sungið í óperuhúsum og tónleikahúsum víða um heim. Flutningur óperettutónlistar hefur verið fyrirferðarmikill þáttur í starfi Guðrúnar og hefur hún meðal annars sungið á rösklega 100 óperettutónleikum víða um Þýskaland, Austurríki og Sviss og farið í tónleikarferðir með afkomendum Strauss-fjölskyldunnar. Elmar Gilbertsson tenórsöngvari kom, sá og sigraði í hlutverki Daða Halldórssonar í óperunni Ragnheiði eftir Gunnar Þórðarson en fyrir frammistöðu sína uppskar hann Grímuverðlaunin í flokknum söngvari ársins og Íslensku tónlistarverðlaunin 2014.

Sænski hljómsveitarstjórinn Ola Rudner hóf feril sinn sem fiðluleikari. Hann starfaði um árabil sem konsertmeistari Vínarsinfóníunnar og fleiri hljómsveita áður en hann tók að einbeita sér að hljómsveitarstjórn. Árið 2005 fór Rudner í mikla frægðarför með Johann Strauss-hljómsveitinni til Moskvu og hefur síðan þá oft fetað í fótspor valsakónsins og stýrt Vínartónleikum með fiðlu í hönd.

Óperettutónlist og valsar eftir Johann Strauss, Franz Lehár og Franz von Suppé, m.a. úr *Leðurblokunni* og *Kátu ekkjunn*.

Ola Rudner hljómsveitarstjóri
Guðrún Ingimarsdóttir og
Elmar Gilbertsson einsöngvarar

Hljómsveit á tónleikum

26. nóvember 2015

1. FIÐLA

Nicola Lolli
Zbigniew Dubik
Mark Reedman
Pascal La Rosa
Andrzej Kleina
Júlíana Elín Kjartansdóttir
Martin Frewer
Margrét Kristjánsdóttir
Pálína Árnadóttir
Laufey Jensdóttir
Olga Björk Ólafsdóttir
Rósa Hrund Guðmundsdóttir
Bryndís Pálsdóttir
Ágústa María Jónsdóttir

2. FIÐLA

Roland Hartwell
Helga Þóra Björgvinsdóttir
Dóra Björgvinsdóttir
Hlín Erlendsdóttir
Christian Diethard
Sigurlaug Eðvaldsdóttir
Gróa Margrét Valdimarsdóttir
Margrét Þorsteinsdóttir
Kristján Matthíasson
Þórdís Stross
Greta Salóme Stefánsdóttir
Ólöf Þorvarðsdóttir

VÍOLA

Þórunn Ósk Marinósdóttir
Svava Bernharðsdóttir
Guðrún Þórarinsdóttir
Sarah Buckley
Þórarinn Már Baldursson
Guðrún Hrund Harðardóttir
Kathryn Harrison
Jónína Auður Hilmarsdóttir
Móeiður Sigurðardóttir
Eyjólfur Bjarni Alfreðsson

SELLÓ

Sigurgeir Agnarsson
Sigurður Bjarki Gunnarsson
Margrét Árnadóttir
Hrafkell Orri Egilsson
Bryndís Björgvinsdóttir
Steiny Sigurðardóttir
Júlía Mogensen
Ólöf Sigursveinsdóttir

BASSI

Hávarður Tryggvason
Páll Hannesson
Dean Ferrell
Jóhannes Georgsson
Richard Korn
Þórir Jóhannsson

FLAUTA

Hallfríður Ólafsdóttir
Áshildur Haraldsdóttir
Melkorka Ólafsdóttir
Martial Nardeau

ÓBÓ

Andrés Fernández Pérez
Peter Tompkins
Eydis Franzdóttir
Daði Kolbeinsson

KLARÍNETT

Arngunnur Árnadóttir
Grímur Helgason
Rúnar Óskarsson
Helga Björg Arnardóttir

FAGOTT

Audun Halvorsen
Bryndís Þórsdóttir
Rúnar Vilbergsson
Brjánn Ingason

HORN

Stefán Jón Bernharðsson
Emil Friðfinnsson
Þorkell Jólsson
Lilja Valdimarsdóttir
Ella Vala Ármannsdóttir
Sturlaugur Jón Björnsson

TROMPET

Einar Jónsson
Eiríkur Örn Pálsson
Ásgeir Steingrímsson
Guðmundur Hafsteinsson
Baldvin Oddsson

BÁSÚNA

Sigurður Þorbergsson
Oddur Björnsson
Carlos Caro Aguilera
David Bobroff, bassabásúna

TÚBA

Nimrod Ron

HARPA

Katie Buckley
Elisabet Waage

PÍANÓ/CELESTA

Anna Guðný Guðmundsdóttir

PÁKUR

Eggert Pálsson

SLAGVERK

Steeff van Oosterhout
Frank Aarnink
Kjartan Guðnason

Arna Kristin Einarsdóttir framkvæmdastjóri
Árni Heimir Ingólfsson listrænn ráðgjafi
Margrét Sigurðsson fjármálafulltrúi
Grímur Grímsson sviðsstjóri

Anna Sigurbjörnsdóttir tónleikastjóri
Hjördis Ástráðsdóttir fræðslustjóri
Kristbjörg Clausen nótna- og skjalavörður
Sigþór J. Guðmundsson sviðsstjóri

Margrét Ragnarsdóttir markaðs- og kynningarstjóri
Greipur Gíslason verkefnastjóri
Una Eyþórsdóttir mannauðsstjóri
Jökull Torfason umsjónarmaður nótna

SINFÓNÍUHLJÓMSVEIT
ÍSLANDS

Jól og áramót með Sinfóníunni

Tryggðu þér miða á hátíðartónleika

Aðalstyrktaraðili:

GAMMA

@icelandsymphony #sinfó

Aðventutónleikar

Fim. 3. des. » 19:30

Hátíðlegir tónleikar á aðventu þar sem flutt er fjölbreytt og áferðarfalleg barokktónlist sem á fastan sess á aðventutónleikum Hljómsveita víða um veröld. Einleikari er Baldvin Oddsson. Hljómsveitarstjóri er Matthew Halls.

Jólatónleikar

Lau. 12. des. » 14:00, 16:00

Sun. 13. des. » 14:00, 16:00

Jólatónleikar Hljómsveitarinnar hafa notið gífurlegra vinsælda og eru fastur liður í jólahaldi margra fjölskyldna á Íslandi. Í ár, sem endranær, verður hátíðleikinn í fyrirrúmi. Kynnir er trúðurinn Barbara.

Vínartónleikar 2016

Fim. 7. jan. » 19:30

Fös. 8. jan. » 19:30

Lau. 9. jan. » 16:00, 19:30

Árlegir Vínartónleikar Hljómsveitarinnar þykja ómissandi upphaf á nýju ári. Einsöngvarar eru Guðrún Ingimarsdóttir og Elmar Gilbertsson.